

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13488

KINDER-SHAFUNG

leib Kvitko

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

קינדער-שאַפּונג

רעדאקציע און פאַרוואָרט
פֿינ. ל. קוויטקאָ און א. גרינזיד

קינדער-פארלאג
1 9 3 5

די שאַמונגען פון דער זאמלונג זיינען
צונויפגעזאַמלט געוואָרן מיט דער אַקטיווער
מיטהילם פון ה. קויפמאַן און מ. גאַלובשטיין

רעדאַקטֹר — אי. גרינזשײַד.
צייכענונגען פֿון — ב. קרוקאָוו
טעכאַנפירער — אי. שישקאָ
קאָרקטער — ל. הייער.

Надруковано з матриць виготовлених в друкарні ім. Фрунзе, м. Харків.

Одobl.літ № 1035 Уповнов. Головліту № 3045. Заовл. № 79. Тираж 2003. Підтисано до дру.у 18-IV 35,
4¹/₂ друк. арк. Формат паперу 82x110¹/₂.

Друкарня ім. Леніна, Одеса, Пушкіньска, 18.

פאָר וואָרט

ליזשעס מײַנע ליזשעס,
ווער הערט זי דען, די קעלט!
ליזשעס מײַנע ליזשעס,
פירט מיכ אינ דער וועלט!

ס׳איז מײַן וועלט א ברייטע,
נאָכ ברייטער וועט זי זײַן,
איכ וועל צוגאָסט נאָכ קומען
אינ רויטער שטאָט שאַנכײַ!

מיט בערלינער קינדער,
מיט א „קימ“ אינ לאַצ —
כװעל זיכ נאָכ א גליטש טאָן
אַפּן רויטן וועדינג-פּלאַצ!

אזוי זינגט דער יונגער דאָר סאָוועטישע קינדער וועגן ליכטיקן היינט
און ליכטיקן מאָרגן. אזוי זינגט דער דאָר, וואס איז זיכער, אז די גאַנצע
וועלט וועט אימ געהערן— „ס׳איז מײַן וועלט א ברייטע, נאָכ ברייטער
וועט זי זײַן“.

אזא דאָר, אזא געזאַנג, אזא צעבלי פון טאַלאַנטן איז מעגלעך נאָר
אינ אונדזער ווונדערלעכע היימלאַנד, וווּ די פּײַנט פון די ארבעטנדיקע

זיינען צעשמעטערט, ווי עס וואַקסט שוין פאַר אונדזערע אויגן די פּרעכ־
טיקע געפֿינדע פון דער סאַציאליסטישער געזעלשאפט.
צו קענען זיך איזי פארגינען צו זינגען די קינדער פון יענער זייט
רויטע גרענעצן—ניין. פאַרקלעמט פון הונגער, נויט, פון פאַשיסטישן טע־
ראָר, וואַקסן זיי אויס קינדער אָן א קינדע־הייט, פון קליינע־הייט געבויגן
אונטערן יאָך פון זאָרג, נויט, ארבעטלאָזיקייט, וואס זיינען אויסגעפאַלן
אַפּן גוירל פון זייערע עלטערן, פרידער און שוועסטער.
אַט גיט איבער דער רעוואָלוציאָנערער דיכטער אין פּוילן, מוישע
שולשטיין, אין זיין גלענצנדיקער ליד „דער טאַטע שטרײַקט“ די לאַגע
פון די ארבעטער־קינדער.

— נו, קינדער, שטיל זאָל זיין, נו, קינדער, שווייגט—
זאָגט א מאַמע ביז, זאָגט א מאַמע גיכ,—
נו, קינדער, שטיל, דער טאַטע שטרײַקט,
און אַז דער טאַטע שטרײַקט—
שטרײַקן אויך די טעפלעך אפּ דער קיכ...

שלאָפּט מען— און מיט הונגער אונטער קאַפּ,
אונטער קאַפּ געלייגט,
אונטער קאַפּ און האַנט...
— אוי, מאַמע, ס׳פינצטער, פינצטער, ווי נײַ א טאַפּ.
— נו, קינדער, שטיל, דער טאַטע שטרײַקט.
און אַז דער טאַטע שטרײַקט—
שטרײַקט פּאַנאַכט דאס לעמפל אפּ דער וואַנט...

אַבער די נויט און דער טעראָר—פון איין זייט, און דער ביי־שפּיל
פונעם גרויסן סאַוועטן־פּאַרפּאַנד, וואָס שײַנט, ווי א לייכט־טורעם און
וויזט א וועג די אונטער־ריקטע פון גאָר דער וועלט, מאַכן האַרט, ווי
שטאַל, דעם ווילן פון דעם יונגן ארבעטער־דאָר, באַ וועמען עס שטרײַקן

די טאטעס און צוזאמען מיט די טאטעס—די טעפלעך אין קי. עס רופט זיי צום קאמפ פאר דער כאָוועטן־מאַכט, צום קאמפ פאר אזא אָרדענונג, וואס וועט א סאָפּ מאַכן צו די פאַראַזיטן אָפּן לייב פון דער מענטשהייט און שאַפּן די שענסטע באַדינגונגען פאַר דער פּרײַער אנטוויקלונג פון די גרויסע שַעפּערישע קויכעס, וואס זיינען פאַרבאָרגן אין די מיליאָנען אַרבעטנדיקע.

איז דען נישט אָט די קליינע זאַמלונג „קינדער־שאַפּונג“, וואס מיר ווענדן אפּ איר די אופּמערקזאַמקייט פון ליינער, און אַנדערע ענלעכע זאַמלונגען אין רוסיש און אין אוקראַיניש, צי איז דאס נישט איינער פון די בעסטע באַווייזן, ווי פילפאַרביק רייכ עס צעוואַקסן זיך די יונגע קויכעס, די פּרישע קויכעס אָפּן זאַפּטיק־פּרוכטפאַרן באַדן פון אונדזער סאָוועטישער ווירקלעכקייט?

צי ווערט דען נישט אין אָט דער קליינינקער זאַמלונג, ווי אין א טראָפּן פון יאַמ, אָפּגעשפּיגלט די פילאַרטיקע וועלט פון געפילן און געדאַנקען, מיט וועלכע עס אָטעמט אונדזער קינדער־שאַפּט?—זיי האָסן דאס אַלטע און די רעשטלעך פונעם צעקלאַפּטן פּײַנט, זיי ליבן דאס נייע סאַציאַליסטישע לעבן, וואס איז אופּגעגאַנגן אפּ די פּרייטע ראַכוועסן פון לאַנד, די זאַוואַדן און קאַלווירטן, די שול, וווּ זיי לערנען זיך, און די־רויטע אַרמיי, וואס באַשיצט דאס אַלץ; זיי ליבן אומבאַגרענעצט דאס סאָוועטנלאַנד—זייער היימלאַנד, וואס גיט די צענדליקער מיליאָנען קינדער די פּרייטע מעגלעכקייט צו וואַקסן, לערנען זיך, אנטוויקלען זייערע פּיִיקייטן, טאַ־לאַנטן און דערציט פון זיי צוקונפטיקע קעמפּערס, וואס וועלן, ווען דאס לאַנד וועט א רופּ טאָג, מיט ליבע פאַרטיידיקן זייער פּאַטערלאַנד פון יעדער מינ אָנפאַל; און איינצייטיק פאַרן זיי, די קינדער, אפּ ליזשעס פרייען זיך פון פולן האַרצן מיטן ערשטן שניי, מיט די פּרילינגדיקע טעג, פאַרוויינדן און שפּילן זיך, ארומגערינגלט מיט דער גרעסטער ליבשאַפּט און זאַרגעוודיקייט פון דער באַלשעוויסטישער פאַרטיי און איר פירער כ' סטאַלין.

די זאַמלונג „קינדער־שאַפּונג“ איז א צייַגער פון אונדזער אלגעמיינעם

גרויסן וויקס, ס'איז א צייגער און אן אַנזאָג אפּ די ווּנדערלעכע יונגע
 דוירעס, וואָס וואַקסן בא אונדז אונטער. די זאַמלונג איז אײנצײטיק, אָן
 שום סאָפּעק, א באַווײַז פּונ דעם, ווי אזוי ס'אנטוויקלט זיך דערפּאָלגרייך
 די ײִדישע סאָוועטישע קולטור. איז דען ניט אָט די קלײַנינקע זאַמלונג
 דער בעסטער ענטפּער יענע נאַציאָנאַליסטישע קלאַג־מוטערס, וואס,
 זײַענדיק אָפּגעריסן פּונעם אַלגעמײנעם סאַציאַליסטישן שטראָם פּונ לעבן,
 פּרוּוו זײ זײער אומבאַהאַלפּנקײט „באַגרינדן“ מיט „טעאָריעס“, אז די
 ײִדישע סאָוועטישע ליטעראַטור אַנטוויקלט זיך ניט און האט ניט קײן
 באַזײ אונטער זיך, אז מע לייענט זי ניט א. אזױו. מיר מײנען, אז אלע
 אָן אויסנאַם שרײַבער, ווען זײ וועלן איבערלייענען אָט די קלײַנינקע
 זאַמלונג, וועלן זײ זיך כאַטש אפּ א רעגע פּאַרטראַכטן: שרײַבן פאַר אזא
 דאָר פּײַקע, אַנטוויקלטע קינדער, איז א גרויסע ערע, און נאָך א גרעסערע
 דאַרפן מען פילן פאַראַנטוואָרטלעכקײט.

וואס געהער די יונגע אַוּטערס פּונ אָט דער זאַמלונג און די גרויסע
 צאָל אנדערע פּײַקע כּעוורע, וואס זײערע שאַפּונגען זײנען ניט אריין
 אין דער זאַמלונג, דאַרפן זײ פאַרשטיין, אז דער וועג צו ווערן א שרײַ-
 בער איז אָן אומגעהויער שווערער און מײַפּולער. קעדי זײַן א גוטער
 שרײַבער, דאַרפן מען גוט קענען דאס לעבן און האבן אַנגעזאַמלט אין
 זיך די גרויסע קולטור, וואס די פאַרגאַנגענע דוירעס האבן געשאַפּן,
 לערנען זיך, לערנען זיך, לערנען זיך—דאס דאַרפן זײן אלעמענס דעווײַז.
 די אופגאַבע פּונ אונדזערע שרײַבער און געזעלשאַפּטלעכקײט—קומען
 אָט די פּײַקע קינדער צו הילפּ, אופּמערקזאַם דערצײען און אויסכאַווען זײ.

מאָ גידנער באַרע

א גרויסע פרייד

שפאנען היינט מיט בלומען
רייען ענג געשמידט, —
פאגעגענען די העלדן
פון גרויסן לאַגער שמידט.

פון פאליאַרער ווייטעניש,
פונעם בייזן אייז,
און פון גרויסע פערן,
וואָס זיי זיינען ווייס.

האַבן העלדן־פליערס
אויכ דערציילט אסאך: —
ווי געקעמפט זיי האבן
כאַר דער גרויסער זאַך.

מע דאַרפ זיך בא זיי לערנען,
לערנען מער און מער —
אזוי, ווי זיי, דאַרפ קעמפן
יעדער פיאַנער!

ס'איז אינ לאנד א פרייד היינט,
א פרייד פונ גרויסן זיג, —
ס'זיינען די טשעליוסקינצעס
דאָ בא אונדז צוריק!

20-טער יוני, 1934.

שׁוֹר

מױשע פענס

(װיניצע)

דער אָפרו איז אוועקגעגאָן

דער אָפרו איז אוועקגעגאָן,
דער אָפרו איז אוועקגעגאָן,
נאָר מיט גײע קרעפטן איז
דער קערפער אונדזער פול.
און איצטער — צו דער פּאַרטע צו,
צו פּאַרטע און צום ביכל צו,
און איצטער — אינ דער שול ארײַן,
אינ שול ארײַן, אינ שול!

מיר זײַ אַרפּן איצט מיט קענטעניש
די מויכעס אונדז באַפּרוכפּערן,
קענען מאַטעמאַטיק און
לערנען גוט זיך שפּראַך,
ווייל לערנען זיך און ארבעטן
האַט לענין דאָך געבאַטן אונדז,
ווייל ארבעטן און לערנען זיך —
אָט דאס איז אונדזער זאַך.

דער אָפּרו איז אוועקגעגאנג,
דער אָפּרו איז אוועקגעגאנג,
אונ מונטערע אונ פריידיקע
איצט נאָכאַמאָל אינ שוק,
אונ נאָכאַמאָל צו פאַרטע איצט
אונ נאָכאַמאָל צום ביכל צו,
אינ שול אריינ, אינ שול אריינ
אלע מיטאַמאָל!

גאָדענבערג

(קאַלאָניע דאָבראַיע)

געוועט

— מאַמע, גו שוין, מאַמע, גיכער
ניב דאס עסן, גיב די פֿיכער.
— וואָס איז, מאַטיק, היינט מיט דיר,
פיסט היינט אופגעשטאנעג פֿריער

און דו פֿיסט אזוי אינקאס —
פלעגסט דאָכ ליגן נאָכ אינ בעט?!.
— ווייל ס'האט, מאַמע, אונדזער קלאַס
היינט דערקערט א סאָצעוועט.

ה. קויפמאנ

הראליהעס

פריילעכ איז היינט
אינ דער שול,
לעבעדיק מעכניע —
מע האט געבראכט היינט
אינ קאלווירט
א באשעפעניש א נייע.

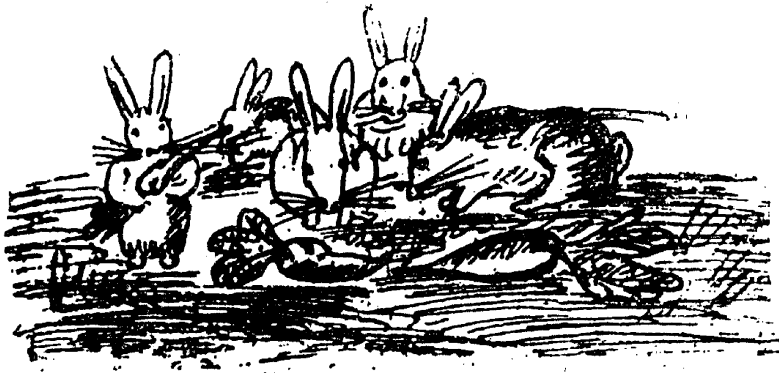
גיט דאס גלעקל
נאָר א קלונג—
אינ קאָרידאָר ווערט ראַשיק,
לויפט אריינעט
מיט א גרוס
דער קליינינקער אַבראַשיק:

— כעוורע יאַטנ,
לויפט אינ הויפּ,
גיכער גייט באַטראַכטנ!
מע האט געבראכט

פאר דעם קאלווירט
קראַליקעס א מאַכנע.

דינגלען יאטן
דאָרט אַרומ
א נידעריקן וואָגן,
קוקן כעוורע,
שמייכלען כעוורע,
וויל יעדער עפעס זאָגן.

— מאַטיק, שייקע!
קומט אַהער,
גיכער, גיכער, יאטן!
נעמט פאַטראַכט נאָר
יענעם קראַליק
הינטער יענע גראַטן,

מאַלקאַר — באַנדאר. קרשליקעס

נעמט אבראשיק
פון זיין פרישטיק
און דערלאנגט דעם קראָליק.
קיינער לאַכט ניט,
אלע קוקן,
צעלאַכט האט זיך נאָר צאָליק:

— „אײ, דו ווייסט ניט?
דו פאַרשטייסט ניט?
א קראָליק עסט דען ברויט?
נעם דערלאַנג
אהערצו בעסער
בורעקעס מיט קרויט,

וועכטו זען,
ווי ער וועט עסן,
הריזען דאס געשמאַק.“
לויפן כעוורע
ברענגען גראָזן,
בלעטער אינ אַ זאַק.

קוקט די זון
אַראָפּ פון הימל,
שמייכלט און זי לאַכט,
האַבן קינדער
פרישע גראָזן
נאָך מער אָנגעבראכט.

פּרילינג ליבער,
זונ אונ רעגן,
הימל—פּרילינגדיקער דאָכ,
אינעם הויפּ פּונ שול
איז פּריילעך,
רויטע האַלדזטיכלעך אַסאָכ.

כאַימ פיידער

אינ לאַגער

1

פאַרן מיר אפ פרייטע וועגן,
אפ אן אומבאַקאַנטן שליאַכ,
גראָזן הויכע זיכ באוועגן
אַפן פרייטן, גרינעם פלאַכ.

און מיר זינגען פרייע לידער,
און מיר זינגען פריילעכ היינט,
ווערט די זון אונדז ליבער, ליבער,
סיאיז די זון דער בעסטער פריינט.

2

עט אַראָפּ די באַרג־אלייען,
פול מיט זונענ־שטראַלן, ליכט,
שפאַנען מיר אינ גרויסע רייען
צו דעם לויטער־בלויען טייַכ.

18

קײַקט זיכ א ווינט א שטילער
אפ דעם גרינעם, גרינעם באַרג,
ווערט די לופט שוין פרישער, קילער
און די מוסקולן פאַרשטאַרקט.

ווערט אונדז גרינגער, ווערט אונדז לוסטיק,
אינ דעם טײַכעלע דעם בלויען,
אינ דעם וואַסער זיכ צעפּליוסקען —
אונדזער פרייד דעם טײַכ פאַרטרויען,

שאלן, הילכן אָפּ סיגנאַלן,
מיט די לײַפער פרוינ־פאַרברענט
פּיאַנערן לויפן, פּאַלן,
אינ די זוניק־פּרוינע הענט.

ש פ י ק

יעכ"ד קעסלברענער
(המס"נ)

ליזשעס מיינע ליזשעס!

— ליזשעס מיינע ליזשעס
פאָר איך מיר אפ זיי!
ליזשעס מיינע ליזשעס
גראַטינקע ווי שניי!

שנייען מיינע שנייען,
און דו מיינ ווייסער טייך!
שנייען מיינע שנייען—
גליטש איך מיך אפ אייך!

ליזשעס מיינע ליזשעס
ווער הערט זי דען, די קעלט!
ליזשעס מיינע ליזשעס
פירט מיך איך דער וועלט!

ס'איז מיינ וועלט א פרייטע,
נאָך פרייטער וועט זי זיין,
איך וועל צוגאָסט נאָך קומען
איך רויטער שטאָט שאַנכיי!

מיט בערלינער קינדער,
מיט א „קימ“ אין לאַצ,
איכ זועל זיך נאָך א גליטש טאָג
אַפן רויטן וועדינג-פלאַץ!

7. ציטרינ
(ניקאליצעח)

א שניי-מענטשעלע

היי, היי, היי!
זעט, ס'א טיפער, טיפער שניי!
דער שניי איז ווייס, דער שניי איז קלאָר,
לויפן יאָטענעכ א פאַר.

היי, היי, היי!
מאָכ א מענטשעלע פון שניי!
גיכער, גיכער, גראָבע קאָפּ.—
פאַר א היטל ברענג א טאָפּ.

היי, היי, היי!
דער שניי, ער פאלט,
דער שניי, ער גייט,
און דער מענטש איז אָטאָ באַלד
אינגאַנצן גרייט!

מיכל פרוזשאנסקי

(יארישעו)

אזוי גליטש

שליטנס ברייטע, שליטנס לאנגע
לאזנ זיכ פונ בארג-אראָפּ.
ניט געלאָפּנ, ניט געשפּרינגענ,
וועסט צעזעצנ זיכ דעם קאָפּ.

ס'האט א גרויסער שניי געשאַטנ,
מיט א גרויסער דעק פארדעקט.
זוכנ כעוורע ווו זיכ גליטשנ—
ניט קיין אָנהויב, ניט קיין עק.

מאָלקאר—יאַנאַווסקי מיטש. אס גליטשערק

פליסטו ווי א גרויסער פויגל
אפן גלייכנ-שיינעם גליטש,
ניט געשרעקט זיך, יאטל פלינקער,
אָן געשרייען, אָן א קוויטש...

פאלסטו איין מאָל, פאלסטו צוויי מאָל
און דערנאָכדעם פאַרסטו פריי,
און דו פליסט שוין מיט די גליטשערס
ווי א שטאַטישער טראַמוויי.

הערש איכלאָן

(קאָפּייגאַראָד)

פאלן שנייען

ווינטן, ווינטן, ווינטן ווייען,
פאלן ווייסע, גרינגע שנייען,
פאלן קרום און פאלן גלייך,
מאכטן בריקן אפן טייך.

טו איך אָן מיין וואַרעם היטל
און אַ כאַפּ דאָס קליינע שליטל.
הענט געזונטע, פעסט און שטאַרק:
— העי, א וועג, איך לויפ צום באַרג.

לויפן יאַטן, לויפן קינדער,
רייצן זיך מיט בייזן ווינטער:
— פעטער שנייער, בעזעמ־באַרד
אפ די ווייסע שליטנס פאַרט.

היידאָ, יאַטן, אינ פאַרמעסטונג,
וועמענס שליטלען פליען בעסער,
ווער וועט גיכער גליטשן זיך.—
— איך, איך, איך, איך!

פ. יאנאָווסקי

(זשיטאָמיר)

אַפּן באַרג

איז דער פּראָסט אזוי גרייז, איז דער פּראָסט אזוי גראָ,
און שנייעלע פאלט זיך שוין עטלעכע שאָ.

די פּערדעלעך לויפן און פליען גאלאָפּ,
ווער צום באַרג, ווער צום טייַכ—ווער ארום, ווער אראָפּ.

גייען מיר אלע אצינד צו דעם באַרג,
צו דעם שנייקנ פּעלד, ווייל די שטאָט איז אונדז קאַרג.

איז שטאַרקער דער פּראָסט, איז הייסער דאס פלוט,
איז גלאַטער דער פּראָסט, פאַרט ס'שליטעלע גוט.

כ. גורעוויטש
וויסרוסלאנד)

נאָענט, נאָענט איז די צייט שוין...

גיכער, כעוורע, איינס, צוויי,
אויסגעפאלן איז א שניי.
שנעלער, כעוורע, פייט די טריט—
די גאנצע ערד איז שניי צעפליט.

יונג זיינען מיר, שייב און פריש,
גרינג זיינען אונדזערע פיס,
איז פאר אונדז אזא מינ פרייד,
ווען עס פאלט ארויס א שניי.

נאָר איז אויסלאנד קינדער בלאַסע,
וועלכע וווינען אפ די גאַסן,
וווינען, ווען עס שיט א שניי:
— ס'איז ניטאָ אַין וואָס צו גיין...
ניט קיין שיכ און ניט קיין מאַנטל,
ס'זיינען ארבעטלאָז די טאַטעס.

נאָר מיר שרייען אייב פונווייטן:
— נאָענט, נאָענט איז די צייט שוין

אופגיינ וועט דער רויטער שטערן —
פריי און גליקלעך וועט איר ווערן!

און מיט שנייען, וועלכע פאלן,
וועלן דאן זיך פרייען אלע!
מונטער, כעוורע — איינס, צוויי,
אויסגעפאלן איז א שניי!

טאלקאר — יעטע קוויטקא, (פיטע בארקאווער יידישע שול)
פונג יענער זעט גרענעצ, און ארבעטלאך זיקע פרוי.

א. שוסטער

זומער לויפט אנטקעגן

ס'ארא צייט געקומען —
איבער אלע וועגן
לויפט צו אונדז דער זומער,
לויפט צו אונדז אַנטקעגן.

פון דער זון דער הייסער
אפ דער ערד געקומען, —
אָט דער יאַנטעוו גרויסער,
אָט דער שיינער זומער.

אלע יאטן, קינדער
איז די צייט געפעלן,
פאַרן איצט אין לאַגער,
פאַרן פּיאָנערן.

ארע יאטן לויפן
איבער גרינע וועגן,
לויפן פון די הויפן
צו דעם טייך אַנטקעגן.

2. קינדער שאַסונג

מיטן קאָפּ אינ וואַסער
אלע יאָטן שפּרינגען,
און דערגאַנדעם—נאַסע,
פּרילעכע זיי זינגען.

סאָדן גרינע רופן,
בוימער הויכע פרומען :
— „איר זאָלט ניט פאַרגעסן
צוגעסט צו אונדז צו קומען!“

איבער באַרג און טאָלן
מ'הערט דעם זומער קוועלן:
— „שילער, פּיאָנערן,
איך בין אייך געפּעדן ?

נוצט מיך אויס אינ בעסטן,
איר זאָלט גוט זיך פּילן!
קומט זשע זיך פאַרמעסטן—
ווער וועט בעסער שפּילן!

קאַנער
(בערדיטשעוו)

זומער-רעגנ

צײַענ, יאָגנ וואָלקנדלעכ
אינ דער פלויער הויכ,

גרויסינקע אונ קליינינקע,
דינינקע, ווי רויכ.

באגעגענענ זיכ וואָלקנדלעכ,
ווערנ זיי אַסאַכ,

א בלישטשע טוט מיט פערעלעכ
אפ שטיבעלע דער דאַכ.

פליענ טראָפנס קליינינקע
קוימ מע זעט זיי אָנ,

שפעטער אָפער, גרעסערע,—
דער רעגנ הויבט זיכ אָנ.

א רעגן, אוי, א מאַבל גאָר,
צו גיסן ווערט ניט מיד,

ווי שרויטעלעך אינ רינוועלעך
קלאַפט ער אויס זיין ליד.

הערט נאָר אופ דער רעגן גיין—
טוט א שיין די זון,

יעט מען קליינע קינדערלעך
לויפן דאָ אַרומ.

שוועבן פיסלעך באַרוועסע
אינ קאליוזשעס אָן שיר,

לאָזן איבער וואַסערלעך
שיפלעך פון פאַפיר.

שווימען קליינע שיפעלעך,
קערן זיך און פאלן,

קוועלן קליינע קינדערלעך
און פענעמלעך זיי שטראַלן.

מױשע פענס

(װניצע)

מײַן פערדל

געקומען צו פאָרן פון שטאָט איז דער טאָטע,
געבראכט מיר צו פירן א פערדל א כוואַטל.

דאס פערדל געשטאַנען לעבן מײַן פעטל
מיט קײלעכיקע רעדלעך, וואס דרײען זיך אין ברעטל,

פֿינ איך געשטאַנען, דאָס פערדל באטראכט
און וועגן א לעבעדיק פערדל געטראכט.

דאס פערדל איז געווען זייער א שײנס,
דערצו איז דאס געווען גיט זייער קײן קלײנס.

מיט ווייכע זאָטל, די גרױוע צעפאַטלט.
א פערדל א פריילעכס, א פערדל א כוואַטל.

איך זעצ זיך אפ ווייכע זאָטל אנידער,
נאָר פערדעלע קלײן איז און קערט זיך באלד איבער.

האב איך געפאַקט עס און האב עס געשמײסן,
און האב דאָס שײנינקע זאָטל צעריסן.

נעמט מיכ באלד אָן א גרויסער געוויינ
דערפאַר, ווייל דאס פערדעלע קאָן שוינ ניט שטיין.

כאַפּ איכ זיכ אופ פונעם אָרט אונ איכ לויפ:
— טאַטע, אָן עמעסן פערדל מיר קויפ!
אָן עמעסן פערדל, אָן עמעסן פערד,
איכ זאָל קאָנען ארומפאָרן איבער דער ערד.
לויפן זאָר איכ קענען מיט דעם אינ גאַלאָפּ
באָרג־אָרופ אונ באָרג־אָראַפּ.

מאָלקאַר — יעטע קוויטקאַ. איליוסטראַציע צו שפּאַעמאַ ייִכעמס. מאָטל פּיסי דעם באַזנס. זעטי די גראַבע
וויזט מאָטלענ, וווּ סע שטייט דאס וואַסער סארנ קוואַס. אַנשטאַט וואַסער האט ער גענומען מילניקעס

אפ קאלוויר טישע
פעלדער

ש. פעוונזנער

טרייבט די שעדיקער!

קריכט שעדיקער אריין
אין קאלווירט, זאוואָד, פאָבריק,
שטערט אָפּ אונ פאַרשטעלט,
שטערט בלוטיק אונ געשיקט.

פּיאָנערט, שאַרפט דעם בליק
באַם פאַרזיי אונ באַ דעם שניט,
אין קאלווירט, זאוואָד, פאָבריק—
אונדזער שנעלע ווקס פאַרהיט!

פאַרמוסקולט אייער שטייפע האַנט,
אַפּ אַ קריג אונ אַפּ אַ שלאַכט!
טרייבט דעם סוינע פונעם לאַנד!
פּיאָנעריע, שטענדיק וואַכ!

פיניע סערדצע

כ'יאָג מײַן טראַקטער

ס'האַט דער ווינטער זיך מיט אונדז צעשיידט,
און גרויע פעלדער ליגן ווי פארמאַטערט.
נאָר מיר האָבן שוין מיט אימפעטיקער פרייד
פעלד נאָך פעלד ביז פעטן גרונט צעאַקערט.

איז מײַן טראַקטער אויסגעפאַרבעט און נײַ...
טאָג און נאַכט זײַן גלײַק האַרץ עס ארבעט.
גלוסט זיך מיר איצט קוקן אינדערווייט —
ווי כיוואָלט געזען א פולן פעלד מיט גאַרבן.

ס'איז מײַן קאַלוירטנ־היימ ארויס אין פעלד
פאַרזײען קערנדלעך, וואס מיר האָבן גערייניקט,
כ'יאָג מײַן טראַקטער איצט פאַטאָג, פאַנאַכט,
און ס'דוכט מיר אויס, אז ס'איז מיר אַלץ נאָך ווייניק.

מ. אַסטראָמאָגילסקי
(קרימ)

צומ שניט

קוועלן זאָנגען, שטילע זאָנגען
איבער ווייטן פונעם סטעפ.
הילכן קלאָנגען איבער זאָנגען,
איבער כוואַליעס פונעם סטעפ.

אַזאָ לויטערער באַגינען
איז מיט העלקייט היינט צעבליט,
העלע שטאַלענע מאַשינען
זינגען לידער וועגן שניט.

הייסע זון און הייסע ווייטן
און פאַרברענט איז ליב און הויט.
נייע לידער, נייע צייטן,
נייע לידער וועגן ברויט.

כאַווקינ

קווייטעלעך

כעוורע, יאַטנ, יינגעלעך,
כעוורע, יאַטנ, הערט:
כ׳האַב פאַרזייט אַ בייטעלע
אַפּ דער שוואַרצער ערד.

אוי, איז דאָס אַ בייטעלע,
אַ בייטעלע—אַ פעלד,
וואַקסן אַפּ אימ קווייטעלעך
די שענסטע אינ דער וועלט.

ווי איך קומ פונ שול צו גיין,
לויפּ איך צו מיין בייטעלע
אַרומיעטן, אַרומגיסן,
זאָל בליען יעדער קווייטעלע!

מיכל פרוזשאנסקי
(יארזשעוו)

דער פרילינג שפאנט

דער פרילינג שפאנט
מיט זונ און פרייד,
מיט שטראלן פריילעכע
ער גייט!

מיט שיינע פויגלען,
מיט שיינע בלומען,
א גאסט א פריילעכער וועט קומען.

גיט קיין פרעסט
און גיט קיין שניי,
סישפאנט דער גאסט
דער סאלאוויי.

ער פליט צו אונדז
מיט העל געזאנג,
פונ ווידערקאל
מע הערט זיין קלאנג.

איר הערט, איר הערט,
דער פּרילינג שפּאַנט!
ער טראָגט אונדז שיינקייט
אין זײַן האַנט.

ער לויפּט און שפּאַנט
און טוט זיך יאָגן —
ער פירט די געסט
צו פּולן וואָגן.

7. ליבֿאָוו

(דניעפראָפּעטראָוסק)

אונדזער פריינט-דעם פויגל

אונ די זונ די ערד באַשײַנט,
פרייענ קינדערלעכ זיכ היינט,
אונדזער פריינט דעם בעסטנ
בויענ כעוורע נעסטנ.

פויגל היטנ וועלנ בוימ
פונעם וואָרעם, פונעם פרעסער,
בוימ וועט רייניקנ די לופט,
בוימ וועט יואקסנ גרעסער.

פרוכטנ וועלנ זיינ אַסאַכ,
פולגעפאַקטע קארשנ,
גאַנצע קוישנ, גאַנצע זעק —
וועט זיינ דאָ וואָס צו נאַשנ...

די אָווע סטרעלניצקי

(קראסנע)

פּרילינג, מעגסט שוין קומען

ס'הילכט שוין די ווייעלקעס
און סע שפילט דער ווינט,
האַפּער, גערשטן, פּראָסע
רייניקט מען אַצינד.

האַרפּסט איז שוין אינדרויסן.
נאָר סע ברייט די מי,
בויט מען דאָ שפּייכלערס,
שטאַלג פאַר די פי.

ס'וואָרט דאָס פעלד, צעאַקערט
אינ דער לענג און ברייט.
פּרילינג, מעגסט שוין קומען,
שוין, מיר זינען גרייט!

אין די צעכונ

7. מילמאָן

*За нашими трудностями
скрываются классовые враги*

СТАЛИН И.

פּײַנט

יעדער שטייג, יעדער ציגל און קוימעג,
יעדער צעק, יעדער אייזערנער שטיפט—
פאר אייך, פאר די וועלפ און פורזשויעט,
איז א ברענענדיק שעדלעכער גיפט.

איר קוקט מיט צוויי אָפענע אויגן,
אז א ציגל זאָל פאלן אפ דר'ערד.
נאָר אייך וועט די האנט נאָכ דערגרייכנ—
אַראָפּווישן אייך פונ דער ערד...

91—33

אַרל כיניטש

ביסט שטענדיק גרייט!

בא אַרבעט אינ שאַכטעס,
אינ פעלד, אינ זאוואָד, —
שטענדיק ביסט גרייט
מיט דיין זיכערנ טראַט.

אינ קאַמפּ מיטנ סוינע
באַמ היטנ דאָס לאַנד,
שטענדיק ביסט גרייט
מיט דער שווערד אינ דער האַנט.

פעלדער אַפּ שטרעקעס
מיט ברויטנ פאַרזייט —
היי, קאַמסאַמאַל,
שטענדיק זיי גרייט!

ב. שויכעט

(מאָלעוו־פּאָדאָלסק)

מיר בויענ

מיר בויענ אונ בויענ אונ ווונדער באַווייזן,
מיר בויענ זאוואָדנ פונ שטאָל אונ פונ אייזן,
זאוואָדנ ווי העלדן, זאוואָדנ ווי ריזן,
זאוואָדנ, וואס היטן די אייגענע ערד.

סיוועלן זאוואָדנ באַשיצן ווי שפּיזן,
סיוועלן פאַבריקן באַשיצן ווי שווערד.
מיר בויענ אונ בויענ אונ ווונדער באַווייזן,
מיר בויענ זאוואָדנ פונ שטאָל אונ פונ אייזן.

הערשל וויגאָדנער

אינ זאוואָד

ציטערנ די ווענט,
דרייען זיכ מאַשינען.
גרינג זיינען די הענט
אינ פראַסטיקן באַגינען.

שמעקט פונ זיי די מי,
שמעקט פונ זיי אַ פייער,
אַלעמען איז ליב,
אַלעמען איז טייער...

אַרבעט מען געשווינד,
לויפן דאָ די שטאַנגען
און אַ פרייד צערינט
אינ מונטערע געזאַנגען.

די אַווע סטרעלניצקי

בריגאדירן, יאטן

ניט קיין בוימער גרינע
זיכ הוידענ אין דער הויכ —
סיגליענ העלע אויוונס,
קוימענס שיטן רויכ.

רוישן די מאַשינעס,
טרײַבן ראָד נאָכ ראָד,
מיר גייען אַ בריגאדע
אין מעטאַל־זאָוואָד.

בריגאדירן, יאטן, —
סיאין דאָ וויל און ניין,
אלע באַ ווערקשטאטן
אַרבעטן געטרײַן.

מוטערקעס און שרויפן
שניידט מען און מע שליפט,
אַזא קראַפט אַ גרויסע
אין מיין האַרצן טריפט.

מױשׁע בערקאָוויטש

(באַלטע)

פּאָנען

איבער די שטיבער,
איבער די דעכער
רײסן זיך פּאָנען
ווייטער, אַלץ העכער.

העכער צו הימלען
מיט וואַלקנס פּאָדעקסטע,
ווייטער צו לענדער
מיט בלוטן פּ רפלעקסטע.

פּאָנען די רויטע,
וואס ברענען ווי פּײַער,
רופן צו קעמפּן
פאַר וועלט פאַר אַ נײַער.

דער דניעפער

גראָז אָפּ ברעגן,
וויקדע ברעגן,
וויקדע גראָז,
וויקדע וועגן.

פעלדזן, פעלדזן — פול די טיפן
ניטאָ קיין וועגן פאר די שיפן.
ס'איז געווען מיט יארן לאַנג,
איצט די אַרבעט איז אין גאַנג.

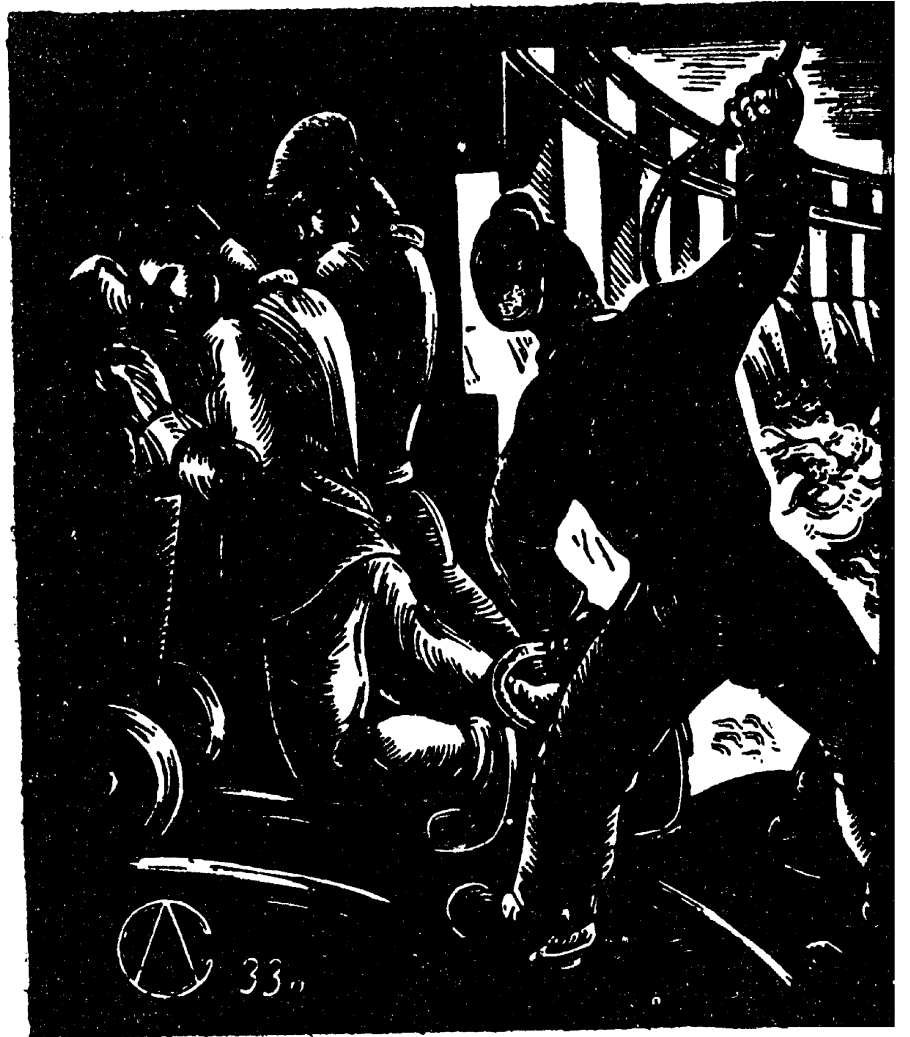
פון טאָג ביז נאכט
און ביז באַגינען,
רוישן די טורפינען.

ס'איז דער דניעפער שוין געשפּאַנט,
מיט פעטאַן איז ער געצאַמט.

... פעלדזן, פעלדזן — פול די טיפן,
ניטאָ קיין וועגן פאר קיין שיפן,
ס'איז געווען אַמאָל אַזוי,
איצט, אַ ריז—דער דניעפערבוי!

מאלקאר — ליאנע סעווש די
איינער פון די טעג גרויסע פון בארקאווער 32-טער שולד
די יעדע פארעלסטאג

פ. יאַנאַווסקי

(בירעפידזשאַן)

מאַרש פֿון בירעפידזשאַנער פּיאָנערן

מעגן די ווינטן היינט ווייען,

מעגן היינט שיטן די שנייען,

איב ענגע געשלאָסענע רייען

מיר גייען,

מיר גייען,

מיר גייען!

ס'איז אונדזער ערד אַזוי רייכ,

ס'איז קוילן און אַיז פאַראַן,

באַם ברייטן צעגאַסענעם טייך

וועט וואַקסן בירעפידזשאַן! —

רופּן מיר אונדזערע טאַטעס —

שליסן אַ נייעם געוועט

פאַר נייע זאַוואַדן, וואַרשטאַטן,

פאַר וועגן,

קאַלוירטן

און שמעט.

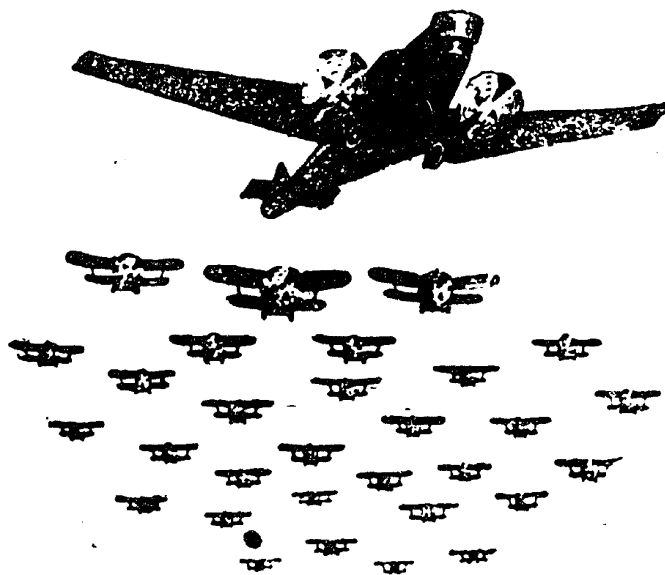
מעגן די ווינטן היינט ווייען,
מעגן היינט שיטן די שנייען,
אינען ענגע געשלאָסענע רייען
מיר גייען,
מיר גייען,
מיר גייען!

דאָויד בראַמבערג

(הינסיג)

שטאַלענע פויגלען

ס'אַראַ יאַנטעוו איז אינ דרויסן,
א געדיאַרעם, א געשריי,
אַעראַפלאַנען—דרייַסטע פויגל,—
פליען איינס נאָכ איינס אינ ריי.

פאָלקער — זאָלעטושקינ: אַבראַשע, מאַרש סונ פּוילאַטני

— זע נאָר, ליאָווע, אָט די פעטליעס,
ס'אַראַ הויכ, דו קוק נאָר, דו.
זע, ווי איינער באלד ער זעצט זיכ, —
און א מידער—זוכט ער דו.

— זע, ווי איינער מיטן צווייטן
זיכ פאַרמעסטן אינ דער הויכ,
און אפ הימל—דעם צעשפרייטן,
ווי-ניט-ווי שטאַגט וויסער רויכ.

— שוּרקע זאַגט, ס'איז „מאַסקיראַווקע“,
אָט די וויסע ציכנ רויכ.
— זע, ווי איינער, אָט-אַ פאַלט ער
פונ אַזא מינ וויטער הויכ.

מ. גארבער
(סלאוווטע)

נאפט

גונ דאס לאנד איז רייכ מיט אויצרעס,
אויצרעס נאפט פאראנען
אינ באקו, סע שטייען שטאָלצע,
ריזיקע פאָנטאָנען.

לויפן, לויפן טונקלע צוגן,
צוגן נאָכאָנאָנד,
נאָפט און נאָפט פאר אונדזער בויונג,
נאָפט פאר אונדזער לאַנד.

דאָניע דעכטיאר

היי, קאָמיוג, דו ברויזיקער

מיין יוגנט שטייגט אלץ העכער, העכער,
אפ רעשטאָוואַניעס פון מיין לאַנד,
און שפיל איז דאָ אינ מי אינ שווערער,
און רו און פרייד איז אויך פאַראַן...

און פרייד דרינגט דורך דאס האַרץ, דעם זינען,
איך זע דאָך מענגעס ארום זיך!
זיי לייגן ציגל פאַר דעם פיניען,
וואס נעמט אריין מיין קליינע מי.

דער פּרילינג איז די שוועל אריבער,
און פון דער הויכ איך גיב א קוק,
ווי גרויס עס איז צוזאמען לעבן
אינעם לעניגשן קאָמיוג.

און גאַרניט קלייבן איז שוין מיין מי.
איך טראָג דאָך ציגל, איך דערלאַנגן!

אונ ס'איז דערלויבט, פארטרויט אויכ מיר
דער וועלט צו מעלדן מיט געזאנג:

— היי, קאָמיוג, דו פרויזיקער.
שליס אינ זיכ מיכ איינ!
היי, ווי שיינ, ווי גרויס עס איז
דיינ א מיטגליד זיינ!

כאַרקאָוו, 5-טען אפריל 1934 י.

מ. מוטשניק

(ושיטאָמיר)

אינ פאבריק

איכ בין א שילער פונ שול, כיפין געשיקט
מיט שוועסטער און ברידער אהער אינ פאבריק,
און כיפין שוין אצינדער געווינט צו מאשינען,
וואס רוישן פאנאכט און באטאָג און באגינען.

וואָס זינגען און וועקן און רופן און מאַנען:
ביסטו א שלאָגלער—באווייז די סימאָנימ,
און ס'לויפט דאס געזאנג דאָ פונ טירן צו טירן,
ארבעטער שטייען, די רודערס זיי פירן.

און פענעמער פריידיקע, שטאָלצע, צעבליטע,
מיט הענט מיט געניטע, מיט הערצער געניטע,
און כיקען ניט פארהאלטן דעם אָטעם פונ פרייד
און כיגיב א געשריי פונעם הארצן: „כיפין גרייטו!“

מ. מוטשניק

(זשיטאמיר)

קיינ מאגניטאגארסק

איבער בערג און טאלן טראגט דער צוג זיך אייליק,
פירט אונדז פונעם שטעטל אין דער גרויסער שטאָט.
טאָנצן פאר די אויגן ווייטע וויאָרסטן, מיילן,
ווינקט צו אונדז פונווייטן שטאלענער זאוואָד.

ס'האט מאגניטאגארסק דעם גאָנצן לאַנד באפוילן:
ברענגען זאָל מען גיב זעקס טויזנט פעסטע יאָטן,
ס'זאלן זיך די ראַכוועסן, נאָך ליידיקע און הוילע,
אַנפולן מיט נייע צעכן און וואַרשטאָטן.

דאָנק איך דיר, מיין צוג, מיט פרייד אין מייןע פליקן
פאַר דיין הייסן אומרו, פאַר דיין גרויסער קראַפט,
פונעם קליינעם שטעטל, פון די ענגע ליקן
האַסטו מיך, מיין צוג, אין שטאָט אַריין געפראַכט.

אינהאָרט

3. קוויטקאָ, אי. גרינזייד - פאָרוואָרט
7. מאָגילנער, באָרע - א גרויסע פרייד

שול

11. מוישע פענס - דער אפרו איז אוועקגעגאנג
13. גאָלדענבערג - געוועט
14. ה. קויפמאָן - קראַליקעס
18. כאַימ ביידער - אינ לאַגער

שפּיל

23. יעכיל קעסלברענער - ליושעס מיינע ליושעס
25. ל. ציטרינ - א שניימענטש: לע
26. מיכל פרוזשאנסקי - אפנ גליטש
28. הערשל איכלזאָן - פאָלנ שנייענ
29. פ. יאַנאַווסקי - אפנ באָרג
31. כ. גורעוויטש - נאָענט, נאָענט איז די צייט שוינ
33. א. שוסטער - זומער לויפט אנטקעגנ
35. קאַנער - זומער-רעגנ
37. מוישע פענס - מיינ סערדל

אפ קאָלוירטישע פעדער

43. ש. פעוונזנער - טרינגט די שעדיקער
44. פיניע סערדצע - כיאָג מיינ טראַקטער
45. מ. אָסטראָמאָגילטקי - צומ שניט

- 46. כאווקינג—קחייטעלעכ
- 47. מיכל פרוזשאנסקי—דער פרילינג שפאנט
- 49. ל. ליבאָוו—אונדזער פריינט—דעם פויגל
- 50. ליאָווע סטערעלניצקי—פרילינג, מענסט שוינג קומענ

אינג די צעכנג

- 53. ל. מילמאנג—פריינט
- 54. ארל כיניטש—ביסט שטענדיק גרייט
- 55. ב. שויכעט—מיר בויענ
- 56. הערשל וויגאָדנער—אינג זאָוואָד
- 57. ליאָווע סטערעלניצקי—בריגאדירנג, יאָטנג
- 58. מוישע בערקאָוויטש—פאָנענג
- 59. ב. טשערניאָק—דער דניעפער
- 62. ס. יאָנאָחסקי—מארש פונג בירעבידזשאנער פיאָנערנג
- 64. דאָויד ברעמבערג—שטאַלענע פויגלענג
- 66. מ. גארבער—נאפט
- 67. דאניע דעכטיאר—היי, קאָמיונג, דו ברויזיקער
- 69. מ. מוטשניק—אינג טאבריק
- 70. מ. מוטשניק—קיינג מאנגיטאָגאַרסק

פרייז 90 קאָפּ.